

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Гуманітарний інститут

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« » 20 16 р.



**ПРОГРАМА
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ (СЛОВ'ЯНСЬКА МОВА)**

для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
напряму підготовки 6.020303 Філологія (переклад)

Затверджено
на засіданні кафедри української літератури
і компаративістики
протокол №9 від «09» 03 2016 р.

Завідувач кафедри

Брацун А.С.

Київ – 2016

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
РОЗДІЛ I. Загальні вимоги до атестації.....	6
РОЗДІЛ II. Етапи та загальний зміст кваліфікаційного екзамену.....	7
РОЗДІЛ III. Узагальнений зміст курсу «Польська мова»	8
РОЗДІЛ IV. Орієнтовні питання з дисципліни «Польська мова»	16
РОЗДІЛ V. Організація діагностики якості підготовки	18
РОЗДІЛ VI. Методичне забезпечення комплексної атестації	23
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	24

Упорядники:

з української літератури та методики навчання:

доктор філологічних наук, професор Бондарева О. Є.,

доктор філологічних наук, професор Єременко О. В.,

доктор гуманітарних наук, професор Брацкі А. С.,

доктор філологічних наук, професор Брацкі М. В.,

доктор філологічних наук, професор Бровко О. О.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професійна підготовка здобувача вищої освіти – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації є важливим завершальним етапом у підготовці фахівця. Мета цього іспиту полягає не лише в перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самостійна робота студентів, особливо під час підготовки до кваліфікаційного екзамену, допомагає систематизувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі вивчення тієї чи тієї дисципліни. Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації охоплює перелік конкретних проблем із орфографії та орфоепії польської мови, при цьому звертається увага не лише на чинні правила правопису, але й на історію і динаміку польської орфографії, її основні засади, стан їх наукового опису на різних етапах розвитку науки про мову, реформаторську діяльність відомих особистостей, розкриваються особливості кодифікації норм літературної мови як органічного складника національної культури в цілому. Повний навчальний цикл теоретичної граматики охоплює такі розділи: «Фонетика», «Словозміна» (яка включає такі проблеми, як поділ іменників за родами, тверда та м'яка основи іменників, категорія числа, категорія особи, розрізнення чоловічо-особових і жіночо-речових форм; словозміна іменників жіночого, чоловічого і середнього родів в обох числах, словозміна іменників, які вживаються тільки у множині; словозміна прикметників, займенників та числівників (щодо останніх особлива увага надається синтаксичним зв'язкам кількісних і збірних числівників); значної уваги надається тому розділові, який розкриває граматичні особливості польського дієслова – це одна із найскладніших

у плані словозміни частин мови, оскільки передбачає наявність у студента попередніх базових знань і розвиненого мовного чуття з огляду на велику різноманітність формальних різновидів дієслів (зокрема, типів основ інфінітивів), а також складність морфологічних перетворень при творенні особових форм за часами, видами, способом дії тощо.

Належна підготовка студентів напряму підготовки філологія (переклад) освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» передбачає ефективну реалізацію навчального плану. Основними учасниками навчального процесу є, як відомо, викладач і студент, кожен з яких має свої обов'язки, завдання і права. Моральним обов'язком викладача є віддана, чесна і кваліфікована дидактична діяльність, яка має бути для студентів зразком професійної майстерності і фахової компетенції. Студенти, у свою чергу, повинні опанувати передбачену навчальними програмами сукупність знань зі структури, системи й етапів розвитку мови, теорії та історії літератури, умінь систематизувати явища філологічного дискурсу і навичок їх практичного застосування. Даний обсяг фахової підготовки студентам належить продемонструвати під час відповіді на екзамені.

Екзамен передбачає висвітлення студентом питань з мови і проводиться в усній формі з подачею студентом письмового переліку основних положень відповіді.

РОЗДІЛ І. Загальні вимоги до атестації

Атестація випускників за напрямом *6.020303 Філологія (переклад)* здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра за напрямом *6.020303 Філологія (переклад)*, з використанням комплексних методів комплексної діагностики – кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації.

Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

Атестація якості підготовки бакалавра з філології (переклад) щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОКХ здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Екзаменаційною комісією вищого навчального закладу з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом.

РОЗДІЛ II. Етапи та загальний зміст кваліфікаційного екзамену

4.1. Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ Київського університету імені Бориса Грінченка. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра».

4.2 На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації бакалаври складають за розробленими і затвердженими на відповідній кафедрі екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

РОЗДІЛ III. Узагальнений зміст курсу «Слов'янська мова»

(«Польська мова»)

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПОЛЬСЬКУ МОВУ

Польська мова в родині слов'янських мов. Належність польської мови до західнослов'янської підгрупи.

Розділ 2. ГРАФІКА ТА ОРФОЕПІЯ

Графіка та орфоепія. Польська абетка. Букви та їхні назви. Вимова голосних і приголосних звуків. Співвідношення між буквою і звуком. Графічні способи позначення польських голосних (букви *i, y, a, e, u / ó*) і приголосних звуків (*h, l, ł, ź, ż, ś, ć, ń*). Диграфи (*ch, rz, sz, cz, dz, dź, dż*), буквосполучення (*szcz, dżdż, ść*), діакритичні знаки. Способи позначення м'якості приголосних звуків в словах у різних позиціях.

Розділ 3. ФОНЕТИКА. ОРФОГРАФІЯ

Будова артикуляційного апарату, функції органів мовлення. Фонетична система сучасної польської мови. Наголос у польській мові, його місце та характер. Вимова голосних в ненаголошених і наголошених складах (у зіставленні з українською мовою). Відсутність протиставлення за довготою, тонічною силою наголошених і ненаголошених складів у слові, відсутність редуції голосних у кінці слова. Випадки відхилення від усталеного місця наголосу. Наголос у запозичених словах. Ненаголошені слова (енклітики та проклітики). Наголос у реченні. Поділ слів при перенесенні.

Голосні звуки. Класифікація голосних звуків та особливості їхньої вимови (порівняно з українською та російською мовами). Носові голосні [*a, e*], їхнє асинхронне утворення. Вимова носових голосних у різних позиціях (в кінці слова, перед спірантами, африкатами, сонорними, задньоязиковими приголосними, зубними і губними приголосними).

Приголосні звуки. Класифікація приголосних звуків (*v, p, m, n, g, k, ch, w, f, r, d, t, z, s*). Характеристика приголосних за місцем утворення (губні, передньоязикові, середньоязикові, задньоязикові), за способом утворення (зімкнені, спіранти, африкати, сонорні), за участю голосу (дзвінкі, глухі). Артикуляція твердих шиплячих і свистячих. Вимова м'яких губних, середньоязикових приголосних, різні типи бокового *l*, м'які передньоязикові [*s', z', t', d', r'*] у запозичених словах. Наслідки перехідних палаталізацій у польській фонетичній системі. Артикуляція приголосних звуків польської мови та особливості їхньої вимови у порівнянні з українською і російською мовами. Прогресивна і регресивна асиміляція приголосних звуків. Вимова приголосних на кінці слова. Спрощення груп приголосних у мовленні.

Фонологічна система польської мови. Фонетична транскрипція. Склад голосних фонем польської літературної мови, диференційні ознаки голосних фонем. Склад приголосних фонем польської мови, основні диференційні ознаки приголосних фонем.

Історія польської орфографії. Реформатори польського правопису в історії польської мови. Основні орфографічні принципи: фонетичний, морфологічний, історико-етимологічний, конвенційний (семантико-граматичний). Орфографічні словники польської мови.

Розділ 4. МОРФОЛОГІЯ

Критерії поділу на частини мови. Граматичні категорії. Характеристика частин мови. Змінювані (*rzeczownik, przymiotnik, czasownik, liczebnik, zaimek rzeczowny, przymiotny, liczebny*) і незмінювані частини мови (*przysłówek, zaimek przysłowny, przyimek, spójnik, wykrzyknik, partykuła*). Частини мови і частини речення. Співвідношення частин мови в польській, українській і російській мовах.

Іменник, його лексико-граматичні розряди (конкретні й абстрактні, істоти й неістоти, власні й загальні, речовинні, збірні). Граматичні категорії іменника (рід, число, відмінок). Іменники

чоловічого роду. Категорії особи та істоти в іменників чоловічого роду (чоловічо-особові, чоловічо-тваринні та чоловічо-речові). Співвідношення граматичних категорій іменника в польській, українській і російській мовах. Система відмінків. Поняття типу і різновиду відмінювання, зв'язок відміни з родовою приналежністю та характером основи. Відмінювання іменників чоловічого, жіночого, середнього роду в однині і множині. Співвідношення категорій назв істоти / неістоти, чоловічо-особової і числа у відмінюванні іменників чоловічого роду. Тенденція до уніфікації відмінкових закінчень іменників. Морфологічна адаптація запозичених іменників (категорія роду, деплюралізація) і особливості їх відмінювання.

Прикметник у польській мові, його лексико-семантичні особливості. Семантико-граматичні розряди прикметників. Особливості відмінювання прикметників, основні фонетико-морфологічні чергування. Утворення ступенів порівняння. Синтетичні, аналітичні та суплетивні форми прикметників. Повні і стягнені форми прикметників. Чоловічо-особова категорія у прикметниках. Співвідношення граматичних категорій прикметника в польській, українській і російській мовах.

Займенник і його класифікація за семантичними розрядами, типами словозміни. Відмінювання різних розрядів займенників у польській мові. Повні й короткі форми особових займенників, особливості їх вживання. Особливості граматичних категорій займенників. Чоловічо-особова категорія у займенниках.

Співвідношення граматичних категорій займенника в польській, українській і російській мовах.

Числівник як частина мови: множинність граматико-семантичної віднесеності числівника з іншими частинами мови. Граматичні категорії числівника: категорія відмінка, чоловічо-особова категорія; обмежено – роду і числа. Семантичні і структурні розряди

числівників. Відмінювання числівників різних розрядів у польській мові. Особливості сполучуваності числівників з іменниками.

Дієслово як змінювана частина мови та його граматичні категорії: часу (теперішній, минулий і майбутній), особи, числа, виду (доконаний і недоконаний), роду, способу (дійсний, наказовий та умовний), стану (активний, пасивний та зворотний), чоловічо-особова категорія. Категорія перехідності – неперехідності. Дієслівні основи теперішнього часу та інфінітива.

Дійсний спосіб. Дієвідмінювання дієслів у теперішньому часі. I–III дієвідміни дієслів. Чергування голосних і приголосних в основах теперішнього часу. Минулий час дієслів. Дієприкметникова форма на -l, її творення та вживання в сучасній польській мові (форми минулого часу, майбутнього часу, умовного способу). Дієвідмінювання дієслів у майбутньому часі. Майбутній простий і складений часи дієслів. Наказовий спосіб дієслів. Морфологічні форми наказового способу. Чергування голосних і приголосних в основі. Умовний спосіб дієслів і його утворення. Місце умовної частки -by і особових закінчень. Відмінювані дієслівні форми. Дієприкметники активні і пасивні, їх творення, особливості вживання. Віддієслівні іменники, їх категоріальна приналежність і місце серед інших дієслівних форм. Незмінні дієслівні форми: інфінітив, його морфологічні типи; дієприслівник. Особливості утворення дієприслівників недоконаного і доконаного виду. Безособові дієслівні форми на -no, -to.

Прислівник як частина мови. Значення, морфологічні особливості, синтаксична роль і структурно-семантичні розряди прислівників у польській мові. Ступені порівняння якісно-означальних прислівників. Синтетична та аналітична форми ступенів порівняння прислівників (*stopniowanie proste i opisowe*).

Службові слова у польській мові. **Прийменник** як службова частина мови, яка диференціює значення відмінкових форм. Класи та групи прийменників за походженням. **Сполучник** як частина мови.

Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю. Сполучники з точки зору походження. **Частка** як частина мови. Групи часток за значенням і вживанням. **Вигук** як частина мови. Значення вигуків. Групи вигуків за походженням. Звуконаслідувальні слова. Особливості вживання вигуків і звуконаслідувальних слів у мовленні.

Розділ 5. СЛОВОТВІР

Основні способи словотворення в польській мові: суфіксація, префіксація, суфіксально-префіксальний спосіб, конверсія, складання, аббревіація, зрощення. Словотвірний аналіз.

Словотворення іменників. Словотвірні деривати: транспозиційні (назви дій, назви абстрактних ознак), модифікаційні (назви жінок, експресивні назви, аугументативні назви), мутаційні (назви виконавців дії, назви професій, назви носіїв рис, назви місць, об'єктів, витворів, збірні назви). Віддієслівні, відсубстантивні, відад'єктивні суфіксальні іменники. Префіксальне творення іменників. Суфіксально-префіксальне творення іменників. Складні назви (*zestawienia, zrosty, złożenia*).

Словотворення прикметників. Суфіксальне творення якісних і відносних прикметників. Префіксальне словотворення прикметників. Префіксально-суфіксальне словотворення прикметників. Прикметники, утворені від різних частин мови. Віддієслівні, відсубстантивні, відад'єктивні суфіксальні дієслова. Префіксальне словотворення дієслів.

Префіксально-суфіксальне, суфіксально-постфіксальне творення дієслів.

Словотворення числівників. Словотворення прислівників. Суфіксальне словотворення прислівників. Префіксальне словотворення прислівників. Префіксально-нульове творення прислівників. Суфіксально-префіксальне словотворення прислівників.

Розділ 6. СИНТАКСИС

Завдання синтаксису і пунктуації. Словосполучення і речення. Речення і судження. Висловлювання, речення, еквіваленти речення (*wypowiedzenie – zdanie, równoważnik zdania, wykrzyknienia, zawiadomienia*). Предикативність (*orzeczenie czasownikowe (syntetyczne) i imienne (analityczne)*).

Словосполучення, їх граматична організація, типи граматичного зв'язку у словосполученні. Граматичне значення і функції словосполучення. Головне і залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за способами вираження головного слова. Способи підрядного зв'язку слів у словосполученні: присудковий (*związek orzeczeniowy*), узгодження (*związek zgody*), керування (*związek rządu*), прилягання (*związek przynależności*).

Речення та його ознаки. Класифікація речень. Модальні типи речень: розповідні (*oznajmujące*), питальні (*pytające*), спонукальні (*rozkazujące*), окличні (*wykrzyknikowe*). Речення поширені і непоширені (*zdania rozwinięte i nierozwinięte*). Типи речень за будовою: прості та складні.

Прості речення (*zdania pojedyncze*). Члени речення (*człony lub części zdania*). Головні члени (*główne człony*): підмет (*podmiot*), присудок (*orzeczenie*) як граматична база простого речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний та дієслівний) і способи їхнього вираження. Основні функції компонентів складеного присудка: вираження граматичного значення присудка (функція допоміжної частини) та вираження основного лексичного значення присудка (функція основної частини – неозначеної форми дієслова чи іменної частини).

Другорядні члени речення: означення (*przydawka*), додаток (*dopełnienie*), обставина (*okolicznik*). Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Способи вираження означень. Написання непоширених прикладок у польській мові в

порівнянні з українською та російською. Способи вираження додатків. Типи обставин за значенням і способи їхнього вираження.

Однорідні члени речення (*szeregi jako związki współrzędnych wyrazów*). Способи поєднання однорідних членів речення між собою.

Односкладні речення. Типи односкладних речень за способом вираження і значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Пунктуаційні знаки при дієприслівникових зворотах та одиничних дієприслівниках в українській, російській і польській мовах.

П

орядок слів у простому реченні, постпозиція означення в польському реченні. Розділові знаки у простому реченні. Синтаксичний розбір простого речення: 1. тип речення за метою висловлювання: розповідне, питальне, спонукальне; 2. тип речення за емоційним забарвленням: окличне, неокличне; 3. тип речення за складом граматичної основи: двоскладне, односкладне (означено-особове, неозначено-особове, безособове, називне); 4. тип речення за наявністю чи відсутністю другорядних членів: непоширене, поширене; 5. аналіз головних і другорядних членів речення; 6. розділові знаки в реченні.

Складні речення (*zдания złożone*). Ознаки складного речення. Способи зв'язку простих речень у складному: 1) інтонація і сполучники або сполучні слова; 2) інтонація. Складні безсполучникові речення і складні сполучникові речення (*zдания złożone bez spójników, zdania złożone spójnikowe*). Складні складносурядні і складнопідрядні речення (*parataksa (współrzędność) i hipotaksa (podrzędność)*).

Складні складносурядні речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні.

Складні складнопідрядні речення. Головне та підрядне речення. Способи вираження залежності підрядних речень. Підрядні сполучники

та сполучні слова. Розділові знаки між головним і підрядним реченнями. Основні види підрядних речень: підметові, присудкові; з'ясувальні, означальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, мети, причини, умовні, допустові, наслідкові) (*zдания podmiotowe, orzecznikowe; zdania określające: dopełnieniowe, przydawkowe, okolicznikowe – miejsca, czasu, sposobu, stopnia lub miary, celu, przyczyny, warunku, przyzwolenia, skutku*). Поняття послідовної підрядності, однорідної підрядності та неоднорідної підрядності.

Безсполучникові складні речення. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між простими реченнями: 1) з однорідними рівноправними частинами; 2) з неоднорідними (пояснювальним і пояснюючим) реченнями. Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні. Складні речення з різними видами зв'язку (*zдания wielokrotnie złożone*). Складні речення з сурядним і підрядним зв'язком. Складне речення із сполучниковим і безсполучниковим зв'язком. Синтаксичний розбір складного речення: 1. тип речення за характером синтаксичних відношень і зв'язків між його частинами (складносурядне, складнопідрядне, безсполучникове, складне із сурядним і підрядним зв'язком, складне із сполучниковим, складне із сполучниковим і безсполучниковим зв'язком); 2. кількість частин-речень і характер відношень (смислових зв'язків) між ними; 3. способи вираження зв'язку між частинами: інтонація, сполучники чи сполучні слова; 4. аналіз кожної частини як простого речення; 5. розділові знаки в реченні; 6. графічна схема речення.

Способи передавання чужого мовлення. Пряма і непряма мова (*mowa niezależna i zależna*). Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови.

Розділ 7. ОРФОГРАФІЯ І ПУНКТУАЦІЯ

Правопис слів з *u / ó, ź / rz, ch / h, j / i, ge, gie, ke, kie*. Правопис слів з *ę, a, en, em, on, om*. Правопис префіксів *roz-, ob-, bez-, z-* (*s-, ś-*), *wz-, wez-, ws-, wes-*. Велика буква у власних назвах (іменах, прізвищах,

географічних назвах). Правопис частки *nie* з іменниками, дієсловами, прикметниками. Правопис прийменників з іншими словами.

Розділові знаки в простому і складному реченні. Розділові знаки між однорідними членами речення. Відокремлені члени речення, слова, синтаксично не пов'язані з членами речення (звертання, вставні слова, вигуки тощо) і розділові знаки при них. Пряма мова, цитати і розділові знаки при них.

Розділ 8. ЛЕКСИКА І ФРАЗЕОЛОГІЯ

Лексикологія як розділ науки про мову. Склад сучасної лексики польської мови. Питома польська лексика. Шляхи поповнення і розширення словникового фонду польської мови (словотвір, семантична деривація). Іншомовні запозичення (латинізми, германізми, англіцизми; слова, запозичені зі слов'янських мов). Загальнонародна лексика, її диференціація. Лексема та її значення. Однозначні і багатозначні мовні одиниці.

Фразеологія і фразеологізм. Типи фразеологізмів і джерела їх утворення. Польська лексикографія: основні типи словників польської мови.

РОЗДІЛ IV. Орієнтовні питання з дисципліни «Польська мова»

Теоретичні питання:

1. Відмінювання дієслова *być* в теперішньому, минулому та майбутньому часах.
2. Дієвідміни в польській мові.
3. Дієвідміна на *-m, -sz*.
4. Дієвідміна на *-ę, -isz/-ysz*.
5. Дієвідміна на *-ę/-esz*.
6. Особливості відмінювання дієслів на *-ować*.
7. Роди іменників в польській мові.

8. Роди прикметників у польській мові.
9. Орудний відмінок однини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
10. Орудний відмінок множини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
11. Знахідний відмінок однини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
12. Особливості вживання числівників (1, 2, 3, 4, 5 і т.д) з іменниками (на прикладі іменників rok, złoty, grosz, godzina, minuta).
13. Присвійні займенники.
14. Знахідний відмінок особових займенників.
15. Орудний відмінок особових займенників.
16. Особливості вживання дієслів spotykać się і spotykać.
17. Особливості вживання дієслів iść / chodzić, jechać / jeździć.
18. Особливості вживання дієслів wiedzieć / znać.
19. Способи позначення часу за годинником.
20. Родовий відмінок однини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
21. Родовий відмінок множини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
22. Родовий відмінок особових займенників.
23. Минулий час регулярних дієслів.
24. Минулий час нерегулярних дієслів (jeść, móc, iść, дієслова на -eć).
25. Способи утворення майбутнього часу.
26. Місцевий відмінок однини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
27. Місцевий відмінок множини іменників чоловічого, жіночого та середнього роду.
28. Називний і знахідний відмінок множини нечоловічоособових іменників і прикметників.
29. Утворення прислівників.
30. Вид дієслова.

Розмовні теми:

1. Biografia
2. Moja rodzina
3. Mój dzień i mój tydzień
4. Czas wolny i hobby
5. Jedzenie
6. Wygląd zewnętrzny
7. Wymarzony zawód
8. Opis mieszkania, domu
9. Podróż pociągiem

10. Podróż samolotem
11. Zakupy
12. Moje dzieciństwo
13. Przeszłość i teraźniejszość kobiet i mężczyzn
14. Moja przyszłość
15. Świat w przeszłości, teraz i w przyszłości
16. Zwiedzamy Małopolskę
17. Lubię podróżować
18. Pogoda
19. Sport to zdrowie
20. Święta

РОЗДІЛ V. Організація діагностики якості підготовки

6.1. Порядок створення і робота екзаменаційної комісії

Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – комплексних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Графік роботи комісії затверджується ректором.

Критерії оцінювання якості підготовки

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

На кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації винесено основні питання з фахових дисциплін, що дасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх вчителів, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з питань польської мови.

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**:

За кожне теоретичне питання випускник може максимально отримати 30 балів, за практичне – 40 балів.

Перше питання стосується теоретичних знань зі спеціалізації. Оцінка знань випускників є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначеного курсу, а також під час проходження практик.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик польської мови, специфічних особливостей термінологічного апарату та прийомів конкретних методів, а також спроможність мислити нестандартно, використовувати адекватні технології та моделі для створення навчальних ситуацій, обґрунтовувати теоретичні питання мови, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу, аналізувати глобальні процеси з точки зору їх ефективності, якості,

суспільної значимості, давати об'єктивну оцінку тим чи тим певним теоретичним положенням з лінгвістики.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з польської мови, розуміє структуру мовної системи, вміє членувати мовні одиниці на найбільші і найменші сегменти мовної системи, обґрунтовує закономірності й особливості функціонування мовних одиниць, їх взаємозв'язків та взаємовідношень, вияв мовних одиниць у мовленні, уміє трансформувати конкретне слово у складну синтаксичну конструкцію та згорнути синтаксичні конструкції в реальне слово.

15-19 балів – випускник орієнтується в матеріалі, проте поверхово усвідомлює ролі значення і зв'язків у реченні, зокрема парадигматичні, синтагматичні та ієрархічні зв'язки, не завжди може самостійно виявити тип і структуру речення.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, категоріях лінгвістики, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, правила, теорії, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні мовні та мовленнєві помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить стилістичні огріхи.

Друге питання стосується практичних знань зі спеціалізації. Оцінка знань випускників є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначеного курсу, а також під час проходження практик.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик польської мови, специфічних особливостей термінологічного апарату та прийомів конкретних методів, а також спроможність мислити нестандартно,

використовувати адекватні технології та моделі для створення навчальних ситуації, обґрунтовувати теоретичні питання мови, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу, аналізувати глобальні процеси з точки зору їх ефективності, якості, суспільної значимості, давати об'єктивну оцінку тим чи тим певним теоретичним положенням з лінгвістики.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з польської мови, розуміє структуру мовної системи, вміє членувати мовні одиниці на найбільші і найменші сегменти мовної системи, обґрунтовує закономірності й особливості функціонування мовних одиниць, їх взаємозв'язків та взаємовідношень, вияв мовних одиниць у мовленні, уміє трансформувати конкретне слово у складну синтаксичну конструкцію та згорнути синтаксичні конструкції в реальне слово.

15-19 балів – випускник орієнтується в матеріалі, проте поверхово усвідомлює ролі значення і зв'язків у реченні, зокрема парадигматичні, синтагматичні та ієрархічні зв'язки, не завжди може самостійно виявити тип і структуру речення.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, категоріях лінгвістики, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, правила, теорії, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні мовні та мовленнєві помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить стилістичні огріхи.

Третє – практичне завдання.

30-40 балів виставляється за те, що:

випускник повністю оволодів теоретичним матеріалом, логічно і послідовно застосовує його при мовному аналізі; виявляє

компетентнісний підхід до вивченого; засвідчує ознаки самостійної життєвої позиції, оцінюючи нові факти, явища, погляди; при відповіді не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

19-29 балів виставляється за те, що:

випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово обгрунтовує ту чи ту мовну одиницю, її функції та вияви, не завжди може самостійно виявити ієрархічні зв'язки між мовними одиницями.

1-18 балів виставляється за те, що:

студент не зміг самостійно здійснити мовний аналіз відповідно до схеми аналізу, його відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; містить значну кількість мовленнєвих та стилістичних огріхів.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- вміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- вміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- володіння нормами польської мови і культури усної відповіді.

РОЗДІЛ VI. Методичне забезпечення комплексної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до комплексної атестації.

Методичні матеріали розробляються випускаючими кафедрами, розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації бакалавра.

Студентам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки "добре" з інших дисциплін та оцінки "відмінно" за результатами атестації, видається диплом з відзнакою.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Bartnicka B., Dąbkowski G., Jekiel W. Uczymy się polskiego. Podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców: Komentarz językowy, ćwiczenia (1). — Kielce, 1994.
2. Kucharczyk J. Zaczynam mówić po polsku. — Łódź: Wing, 2004.
3. Małolepsza M., Szymkiewicz A. Hurra!!! Po polsku 1. Podręcznik studenta. — Kraków: PROLOG Szkoła Języków Obcych, 2007.
4. Małolepsza M., Szymkiewicz A. Hurra!!! Po polsku 1. Zeszyt ćwiczeń. — Kraków: PROLOG Szkoła Języków Obcych, 2007.
5. Miodunka W. Cześć, jak się masz? Część I. Spotykamy się w Polsce. A1. — Kraków: Universitas, 2005. — 272 s.
6. Miodunka W. Uczmy się polskiego. Cz. I. — Warszawa: Polska Fundacja Upowszechniania Nauki, 1996. (kurs wideo).
7. Stempek I., Stelmach A., Dawidek S., Szymkiewicz A. Polski krok po kroku. Poziom A1. — Kraków: Szkoła języków obcych Glossa, 2011.
8. Stempek I., Grudzień M. Polski. Krok po kroku. Zeszyt ćwiczeń. Poziom 1 / Iwona Stempek, Małgorzata Grudzień. — Kraków: Glossa, 2013. — 112 s.
9. Stempek I. Gry i zabawy językowe. Poziom A1 / Iwona Stempek. — Kraków: Glossa, 2013.

Додаткова

1. Drwal-Straszakowa K., Martyniuk W. Powiedz to po polsku. Kraków: Universitas, 2006.
2. Gałyga D. Jak to łatwo powiedzieć. — Kraków: Universitas, 2011.
3. Kurzowa Z. Ilustrowany słownik podstawowy języka polskiego, wraz z indeksem pojęciowym wyrazów i ich znaczeń. — Kraków: Universitas.

4. Lechowicz J., Podsiadły J. Ten, ta, to. Ćwiczenia nie tylko gramatyczne dla cudzoziemców, Łódź 2001.
5. Machowska J Gramatyka? Dlaczego nie?! Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A1. – Kraków: Universitas, 2010.
6. Seretny A. A co to takiego? Obrazkowy słownik języka polskiego. – Kraków: Universitas, 2003.
7. Szelc-Mays M. Nowe słowa – stare rzeczy. Podręcznik do nauczania słownictwa języka polskiego. – Kraków: Unoversitas, 2007.
8. Szelc-Mays M., Rybicka E. Słowa i słówka. Podręcznik do nauczania słownictwa i gramatyki dla początkujących. – Kraków: Exe, 1997.
9. Tittenbrun K. Duży słownik ortograficzny języka polskiego z zasadami pisowni. — Warszawa, 1997.
10. Назарук В., Юрковський М. Українсько-польський, польсько-український словник. — К., 2003.

Інтернет-ресурси:

<http://www.polska.ru/jezyk>

<http://www.languages-study.com>

<http://www.interklasa.pl>

<http://www.e-polish.eu>